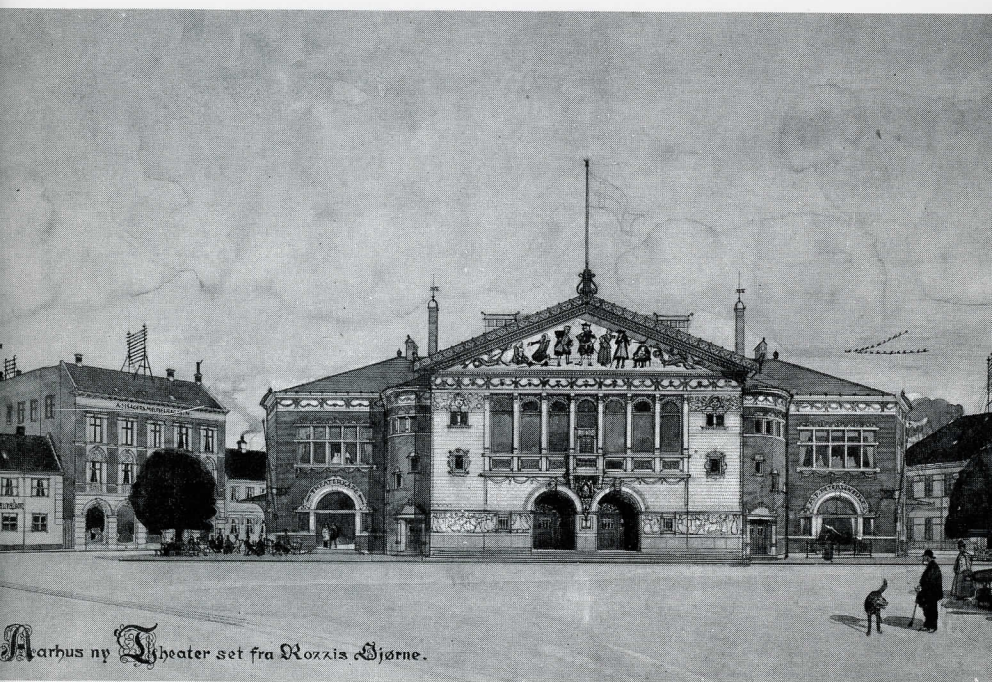

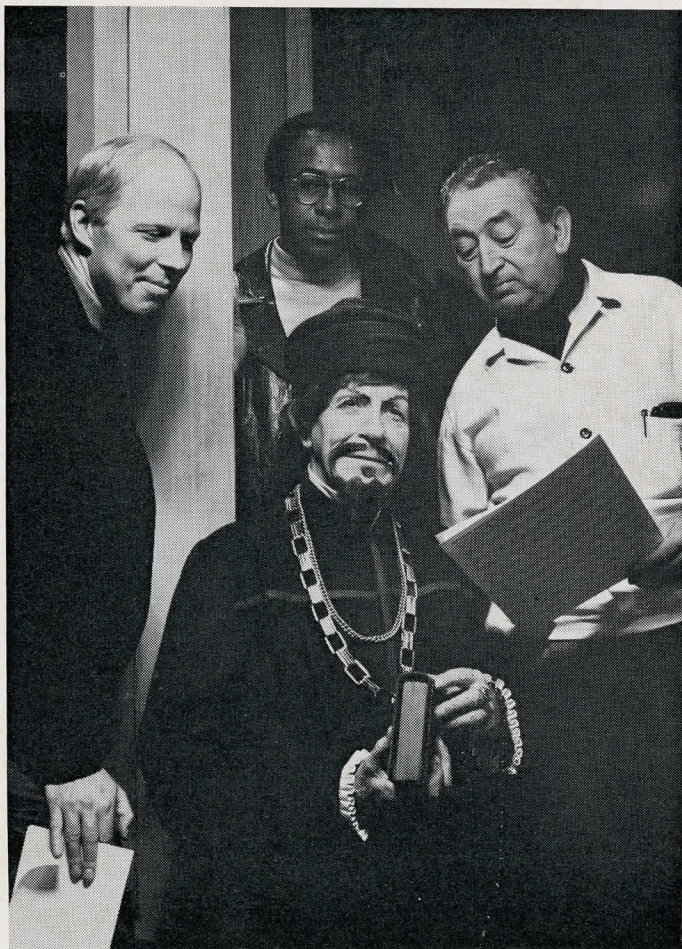
Aarhus ny Theater set fra Røzzis Bjarne.

AARHUS TEATER

AARHUS TEATER

Sæson 1969-70

Teaterchef: Edvin Tiemroth

Geoffrey Chaucer (*Bjarne Forchhammer*) omgivet af instruktør *Asger Bonfils*, koreograf *George Mills* og dirigent *Poul London*

CHAUCEr's CANTERBURY FORTÆLLINGER

The Canterbury Tales, der på Aarhus Teater opføres i et udtog dramatiseret af Nevil Coghill og Martin Starkie, er skrevet af engelsk middelalderlitteraturs mest fremragende digter, Geoffrey Chaucer. Han blev født ca. 1340 som søn af en vinhandler i London, begyndte sin løbebane som page, og virkede en stor del af sit liv flittigt som toldembedsmand og diplomat på sendefærd til bl. a. Italien og Frankrig. Borgersønnen fik således rig lejlighed til at gøre sig bekendt med alle samfundslag og med fremmed kultur.

En digter i det 14. århundrede kunne ikke leve af sin pen, han var afhængig af embede og velyndere; selv i heldigste tilfælde nåede hans værker i manuskript kun en begrænset kreds af læsere. Den varierede baggrund, Chaucer fik i kraft af sine mange opgaver i statens tjeneste, er af væsentlig betydning for hans succes som digter. Da han begyndte at skrive, havde fransk i tre århundreder været dominerende som overklassens sprog i England. Det er Chaucers fortjeneste, at han trods sit kendskab til latinske, franske og italienske forbilleder skabte umiskendelig engelsk litteratur og gjorde sit modersmål til et virkningsfuldt og poetisk instrument.

Canterbury Fortællingerne, som snart har 600 år på bagen, er en beretning om en gruppe pilgrimme på vej til den engelske helgen Thomas Becket's grav i Canterbury. De ikke altid lige fromme, men absolut feststemte deltagere i rejseselskabet samles i en kro i Southwark, og værten, Harry Bailly, der slutter sig til selskabet, foreslår, at hver pilgrim skal fortælle to historier på vejen til og to på vejen fra Canterbury. Den bedste fortæller skal belønnes med en god middag ved hjemkomsten. Pilgrimsfærden danner således ramme om fortællinger berettet af repræsentative typer fra det middelalderlige samfund. Påfundet er genialt, for kun i kirken og kroen samt på den mellemliggende vej bliver fiktionen om realisme mulig. Kun dér er det med et skin af virkelighed muligt at samle en skare, der omfatter f. eks. ridderen og den fornemme priorinde, agtværdige borgere og lavere gejstlige, en kok og en bonde.

Rammefortællingens struktur var velkendt på Chaucers tid, bl. a. fra Boccaccios *Decameron*. Giovanni Sercambi havde ca.

Alan: Tag du vor hest
Jeg ta'r den lille hoppe!

Konen fra Bath: »Du ville myrde mig, din slyngelkrop,
og ta' mit gods!«
(Så'n sa' jeg) »Nå, men hør,
jeg kan vel få et kys, førend jeg dør«.

1374 brugt en pilgrimsfærd som ramme. Men uanset om Chaucer kendte dette værk, er udformningen af *Canterbury Fortællingerne* helt hans egen. Den struktur, han vælger, afviger fra de fleste værker af samme genre, ved at rammen er nok så vigtig som de historier, den omfatter.

Chaucer optræder selv som medlem af rejseselskabet og giver i sin prolog en karakteristik af sine rejsefæller. Han poserer som en naivt-elskværdig iagttager og distancerer sig fra sit emne ved en humor, der også rummer selvironi. Fra første færd antyder han sammenhængen mellem den guddommelige naturoorden og menneskelivet. Foråret, der indvarsles af aprilregnen, og de impulser, der ansporer små fugle til at synge og »sove hele natten med åbne øjne«, virker også blandt mennesker, der nu »længes efter at drage på pilgrimsfærd«. For pilgrimsfærd er livsudfoldelse, ikke askese. Mange af typerne genkendes fra anden middelalderlitteratur, f. eks. den ædle ridder, den verdslige munk eller den hykleriske afladskræmmer; men de bliver spillevende i kraft af psykologisk indsigt, sans for individualitet og humoristisk iagttagelsesevne. Forfatteren lader sine personer agere og reagere i et levende samspil, der rummer talrige dramatiske elementer.

Værket indeholder en del samfundskritik, men Chaucers kritiske holdning ytrer sig fortrinsvis i en tilsyneladende uskyldig verbalironi. Den er stærkest i beskrivelsen af de gejstlige, lige fra tiggermunken, som kender kroerne i alle byer, til priorinden, madame tjenerinde. Hun bærer et guldsmykke med devisen »amor vincit omnia« (kærligheden besejrer alt), som kan tages til indtægt for den guddommelige såvel som den verdslige forestilling om kærlighed. Smykkets art og tekstens ord bestyrker prologens indledende motiv om livsudfoldelse på alle niveauer – også de let komiske.

De historier, som berettes, er lige så forskellige som deres fortællere. Vi finder opbyggelig prædiken, helgenlegende, moraliserende allegori, dyrefabel, grovkornet *fabliau*, ridderromantisk fortælling og satire over ridderromantik. Næsten alle middelalderens genrer bliver udnyttet, og ikke sjældent karakteriserer beretningen sin fortæller, i al fald ved sin morale eller mangel på samme. Man kender de litterære forlæg til mange af disse fortællinger, og det er i overensstemmelse med god middelaldertradition, at man bruger kendte temaer. De bedste historier er immervæk dem, der har

bestået tidens prøve og vækker genkendelsens glæde hos folk, der er spændt på, hvordan forfatteren klarer en ny udformning af godt, gammelt stof.

De moderne bearbejdere har bygget deres dramatiske version omkring fire af de sjoveste og – delvis – groveste fortællinger, som berettes af mølleren, fogeden, købmanden og konen fra Bath. Konventionens krav får den høviske digter til forsigtigt at tage forbehold over for det smagløse – ikke det umoralske – i disse fortællinger. Men netop de løsslupne historier er blandt Chaucers mest veloplagte, og de virker dobbelt stærkt, fordi de danner modstykke til de moraliserende beretninger, som den moderne versions tilskuer ikke får at se.

Den forening af fromhed og frækhed, verdslighed og verdensfjernhed, himmeltro og helvedesfrygt, der er karakteristisk for Chaucers verden, kan det moderne udvalg ikke give. Ej heller kan Chaucers Londondialekt fra det 14. århundrede moderniseres og oversættes, uden at væsentlige nuancer, klanglige og betydningsmæssige, går tabt. Blandt de fire udvalgte fortællinger er de to første beretninger om kødets lyst og deraf følgende ægteskabelig utroskab under så barokke omstændigheder, at enhver moraliseren drukner i latter. Det er middelalderens *fabliau*, vi stifter bekendtskab med her I købmandens beretning gifter den gamle Januar sig med den unge Maj, og det ligger i navnene, at forholdet er naturstridigt og ægteskabsbruddet naturligt. Historien får perspektiv ved at blive fortalt af købmanden, hvis ægteskabelige erfaringer er kortvarige og ubehagelige. Konen fra Bath fortæller den sidste høvisk-legendariske historie. Hun har begravet sin femte ægteemand og er nu stærkt på udkig efter nummer seks. Hendes leveregel er, at kvinden bør dominere i ægteskabet, og hun illustrerer den dels i prologen til sin fortælling, hvor hun beretter om, hvorledes hun har ødelagt sin studentergemals kvindefjendske lærebog, dels i selve beretningen, der på overnaturlig måde giver konen ret.

De udvalgte fortællinger er alle baseret på kønnenes kamp og udgør i originalen en del af en mere varieret helhed. Men tiden er løbet fra en del af Chaucers mere moraliserende stof, hvorimod det jordnære og menneskelige på godt og ondt er tidløst. Det er disse aspekter af Chaucers kunst, Coghill og Starkie bygger deres udtag på.

Thora Blatt

Mølleren: Ikke stoppe Robert!
Jeg kan fortælle landets værste sjofert!

Loudon Sainthill

Kostumerne til »Canterbury Fortællinger« blev den unge, højt begavede Loudon Sainthill's sidste opgave. Et par måneder før han skulle have siddet i Aarhus Teater ved vor premiere, rev sygdom ham bort, og engelsk teater mistede et af sine store talenter.

Loudon Sainthill var født i Tasmanien, Australien. Han havde rejst meget med Oberst de Basils ballet, men vendte tilbage til Australien for at lave kostumer til Kirsova Balletten og til Giraudoux's Amphitryon 38«.

I 1950 kom han til England og skabte siden kostumer til mange store opsætninger på the Royal Shakespeare Theatre, the Royal Opera House og til forestillinger på store teatre i New York. Blandt andet tegnede han dekorationer og kostumer til »Half a Sixpence« i London og New York, Broadway-opsætningen af »The Right Honorable Gentleman«, kostumerne til Drury Lane's pragtopsætning af »The Four Musketeers« og blev kort før sin død prisbelønnet for sin indsat i »Canterbury Fortællinger« ved opsætningen i New York.

således blev den hovne møller bét;
han lå præcis som slynglen havde redt!

Afsted!

Afsted!

Mens dagen end er ny!

Afsted!

Afsted!

Mod Canterbury by!

Festforestilling i anledning af
AARHUS UNIVERSITETS ÅRSFEST
torsdag den 11. september 1969

CANTERBURY FORTÆLLINGER

efter Geoffrey Chaucer

Tekst: NEVILL COGHILL og MARTIN STARKIE
Musik: RICHARD HILL og JOHN HAWKINS
Sangtekster: NEVILL COGHILL

Oversættelse: JENS LOUIS PETERSEN
Kostumer: LOUDON SAINTHILL
Dekorationer: HENRIK POULSEN
Koreografi: GEORGE MILLS

Orkester: AARHUS BY-ORKESTER
under ledelse af
POUL LONDON

Iscenesættelse: ASGER BONFILS

PERSONERNE:

Pilgrimme:

Chaucer
Konen fra Bath
Mølleren
Fogeden
Værten
Ridderen
Herremanden
Klerken
Priorinden
1 nonne
2. nonne
Købmanden
Præsten
Kokken
Munken

Møllerens historie:

Nicholas
Gervase
Tømreren
Absalon
Alison
Robin

Bjarne Forchhammer
Annie Jessen
Aksel Erhardtzen
Ejnar Larsen
Paul Smyrner
Ulf Stenbjørn
Nis Bank-Mikkelsen
Ole Wegener
Alice Sterup-Hansen
Lone Rode
Ruth Maisie
Børge Hilbert
Valdemar Brodthagen
Bent Thalmay
Erling Dalsborg

Nis Bank-Mikkelsen
Aksel Erhardtzen
Ejnar Larsen
Ole Wegener
Elsebeth Steentoft
Lars Junggreen

Fogedens historie:

Alan
John
Mølleren
Møllerkonen
Molly

Købmandens historie:

Januar
Damian
Maj
Duenna
Justinus
Placebo
Page
Pluto
Proserpina

Konen fra Baths historie:

Kongen
Dronningen
Den gamle kone
Ridderen
1 kvinde
2. kvinde
3. kvinde
4. kvinde

Balletten:

Jacqueline Hands – Marianne Norén – Liv Steen – Runar
Borge – Per Møller Nielsen – Arne Sverre

Nis Bank-Mikkelsen
Ole Wegener
Aksel Erhardtzen
Ruth Maisie
Birthe Petersen

Ejnar Larsen
Nis Bank-Mikkelsen
Lho Jansberg
Ruth Maisie
Ulf Stenbjørn
Valdemar Brodthagen
Per Møller Nielsen
Aksel Erhardtzen
Lone Rode

Ulf Stenbjørn
Lone Rode
Annie Jessen
Ole Wegener
Birthe Petersen
Sofie Lunøe
Elsebeth Steentoft
Lho Jansberg

En pause

Spilletid ca. 2½ time

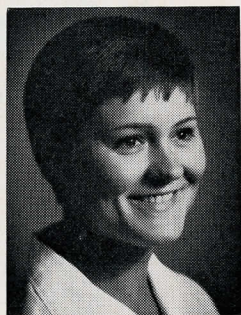
NYE NAVNE

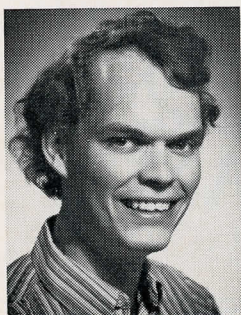
Jessie Rindom

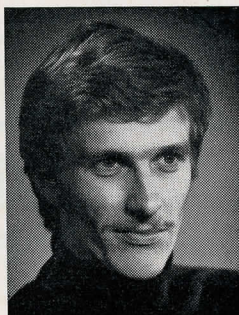
Sofie Lunøe

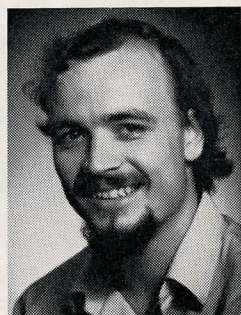
Birthe Petersen

Nis Bank-Mikkelsen

Per Møller Nielsen

Klaus Wegener

Otto
Hallstrøm

En all-round teatermand, – den »all-round'este« i vort land, – er fra denne sæson knyttet til Aarhus Teater. Hans virke bliver bag scenen. Han skal samle de praktiske tråde – mellem værksteder, prøvelokaler, scener. Et stort job til en erfaren og levende teaterpraktiker.

Otto Hallstrøm vender – efter mange års virke som leder af Det kgl. Teaters tournéer – tilbage til det arbejde, som har hans hjerte, – at være med til at skabe forestillinger på et teater.

Det er med stor glæde, vi byder vor nye teatersekretær velkommen.

E. T.

Oversætterens fortælling

I høsten, da det mod november led,
da regnen gik i rusk og blæsten bed,
så godtfolk følte hang til hjemlig hygge,
modtog en pennens mand pr post et stykke
på fremmed sprog at sætte om til dansken.
Og selvom ej det skrevet var på fransken
var tonen højest letfærdig og frivolsk
– og omend ej man førte sig katolsk,
var der i stykket både munk og nonne,
som måtte finde sig i allehånde
på en særdeles munter pilgrimsfærd
til Canterbury – til St. Thomas dér
Et værk på een gang fast i konfessionen
og løst såvel på tråden som i tonen.

Da vores mand til egen idel gammen
efter sin læsning lukked bogen sammen,
faldt ud en seddel, der var ret så grim
»Du har 3 mån'der til det.

Hilsen!

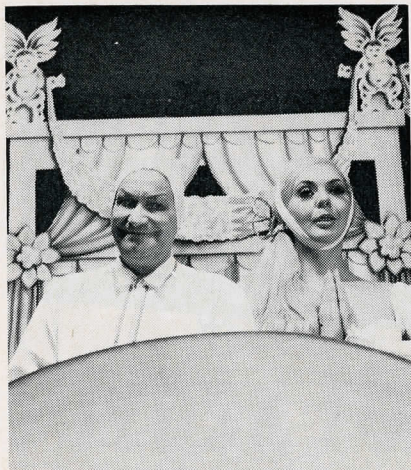
Tim.«

Mod loftet sendtes himmelvendte blikke:
»Det er umuligt! Denslags gøres ikke!!
Det her vil ta' et år – kanhænde mere –
hvor jeg hver nat må stædigt digterere
til 4 morgen! Tanken er ulidelig
foruden at jeg selv er for ugidelig.
Sligt arbejde så enormt af kræfter sluger,
at jeg kun forråd har til 8 uger!
Og sproget ?! Hvad slags gammelt dansk skal bru's, ifald
man sidder med en »middelalder-musical«?
Hvad hedengangne værker har vi haft
på dansk, forfattet med slig saft og kraft?

Jo, »Karrig Nidding«, men den bru'r T V
og så la'r den sig ikke mere se.
Selvfølgelig, så er der gamle Holberg
men deri er nok næppe megen hold her,
for selvom også braven Peder Paars
tog sig en rejse for endda til Års
og med guds frygtighed mod målet foer,
var det foruden tant og letfærdsord.
Men, stop en halv! Hvordan med Johan Hermann?
Den muntre Wessel kender Gud og hvermand,
hans tone er repektløs og ukuelig
– mon ikke han trods alt sku' være brugelig?
Og skønt to hundred vintre Chaucher lå
i gravens dyb, før Wessel han fandt på
at skrive vers om bageren og smeden,
hvad er så dette, målt mod evigheden?«

Således gik det da i korthed til,
at mester Tim han fik sit muntre spil
i første måned af det nye år
Og dersom lærde nu i bordet slår
med retfærds harme ved stil-malabaringen,
nuvel, så findes ovenfor forklaringen.
Og helre end historisk ret at knirke
bør stykket ved sit lunes ungdom virke
og – omend gammelt – sprede fest og gammen.
Må himlen se i nåde til os. Amen.

Jens Louis P

Januar: Og har hun aldrig elsket før,
så sker det nu i nat!

Drik det vært, og drik det gæst!
Vand er godt for mand og hest,
vin forgylder hver en fest,
men jeg si'r dig: Øl er bedst!

Markus, Lukas og Johann's
slår om vore senge krans.
Herrens ven og alle frommes
vær vort værn! God nat, St. Thomas!

**SPAR indtil 45 %
TAG alle fordelene..
KØB et abonnement**

JYDSK FOLKESCENE

Abonnement giver valgfrit adgang til alle Aarhus Teaters egne offentlige forestillinger såvel på Store Scene som på Aarhus Teaters Studio alle dage.

SERIE I 6 billetter til orkester-
plads, 1. parket eller
1. balkon **kr. 81.-**
De sparer kr 63.00

SERIE II 6 billetter til 2. parket
eller 2. balkon 1. 3.
række **kr. 54.-**
De sparer kr 36.00

NYHED:

I alle abonnementshæfter er gratis indsat ekstra rabat-checks.
Disse giver mulighed for køb af billetter til Odense Teater
Aalborg Teater og til specielle forestillinger på Aarhus
Teater med en rabat på

30%

**Abonnement kan købes og bestilles i Aarhus Teaters abonnements-
kontor, Scalas forhal, tlf. (06) 12 27 06, hver dag kl. 11-18.**

Næste forestilling

Joseph Heller's skuespil »Hvor smed vi bomber i går?« holder i denne sæson sit indtog på skandinaviske scener. Det er en realistik fantasi, et virkelighedsnært teaterspil om unge mænd på en amerikansk flyvebase, der sendes ud for at ofre livet – hvorfor? – for hvad ? – Det handler om vores egne unge, der en dag kan stå i samme situation. Det er ironisk, det er rystende.

Rollelisten er stor – Bjarne Forchhammer, Erno Müller, Ole Wegener, Hannah Bjarhof og mange andre. Henning Ipsen har oversat, Jens-Anker Olsen er scenograf og Edvin Tiemroth instruktør.

»Hvor smed vi bomber i går?« får premiere omkring 1. oktober.

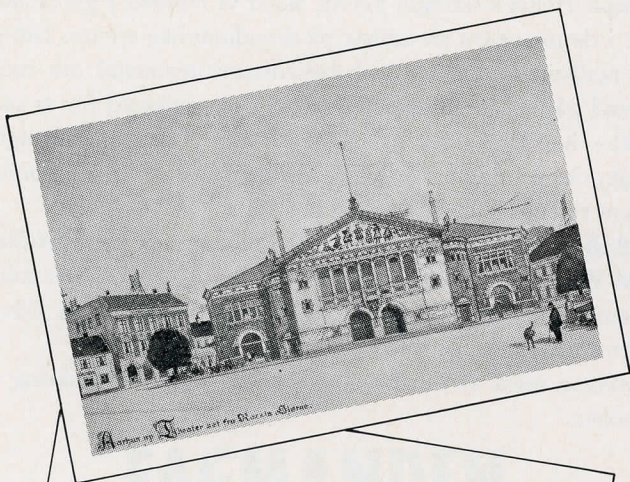
AARHUS TEATERS STUDIO

En spændende forestilling, et digterværk bygget over sagnet om den græske Medea, men fornyet og aktualiseret af svenskeren Willy Kyrklund, bliver Aarhus Teaters Studios åbningsforestilling i midten af september

Willy Kyrklund rammer lige ned i tidens brændende racedebat ved at gøre kongedatteren Medea til den hvide Jasons sorte hustru, – og ved det anspændt rytmiske kors kommentarer til udviklingen mellem de to.

Gæsten John Wittig er Jason og Lho Jansberg Medea. Scenografen Sture Pyk har indrettet scenen, Aarhus-komponisten Bent Lorentzen skabt den moderne musikledsagelse, en digter, Ivan Malinovski, har oversat digteren Kyrklunds tekst, og Peter Eszterhás er aftenens iscenesætter

En god gaveidé

MOD AFLEVERING AF DETTE

G A V E K O R T

AARHUS TEATERS BILLETKONTOR, UDLEVERES
BILLETTER TIL EN FORESTILLING
SÆSONEN 19 / 19 FOR ET BELØB AF

KR. _____

KR. _____

UDSTEDT DEN 19 _____

KVITTERING _____

udstedes på ethvert beløb i

AARHUS TEATERS abonnementskontor i SCALAs forhal.

Åben daglig kl. 11-18.

**Der er mange
FORDELE
ved et**

UNGDOMS- ABONNEMENT

Alle unge over 14 år under uddannelse -

studerende ved universiteter, læreanstalter,
højskoler, ungdomsskoler, skoleelever i de
ældste klasser, lærlinge samt værnepligtige

**kan tegne UNGDOMSABONNEMENT
til Aarhus Teater for kun**

kr. 26.00

Abonnementet giver valgfrit adgang til 4 forskellige af teatrets egne offentlige forestillinger på såvel Store Scene som Aarhus Teaters Studio.

NYHED:

Et Ungdomsabonnement til Aarhus Teater giver også adgang til køb af billetter til Odense Teater og Aalborg Teater med en rabat på

30%

**Få alle oplysninger om et Ungdomsabonnements mange fordele i
AARHUS TEATERS ABONNEMENTSKONTOR, Scalas forhal, kl. 11-18,
tlf. 12 27 06.**

Et Ungdomsabonnement kan også købes:

STUDENTERRÅDET, Studenternes Hus, kl. 9-14 (lørdag lukket).

DE STUDERENDES RÅD, Handelshøjskolen, kl. 9-14 (lørdag lukket).

Teatre andre steder

ODENSE TEATER har den 30. august premiere på Edward Albee's *Have eller ikke have*, iscenesat af Mogens Brix-Pedersen og med Kirsten Særns, Preben Borggaard, Johnny Rosenvold og William Rosenberg i hovedrollerne.

I begyndelsen af september følger Heiberg-aftenen. *Emilies Hjertebanken* og *En Søndag på Amager* Peter Marcell sætter i scene, og blandt de medvirkende er Toni Maisie, Tabita Vinten, Torben Jensen og Gert Bastian.

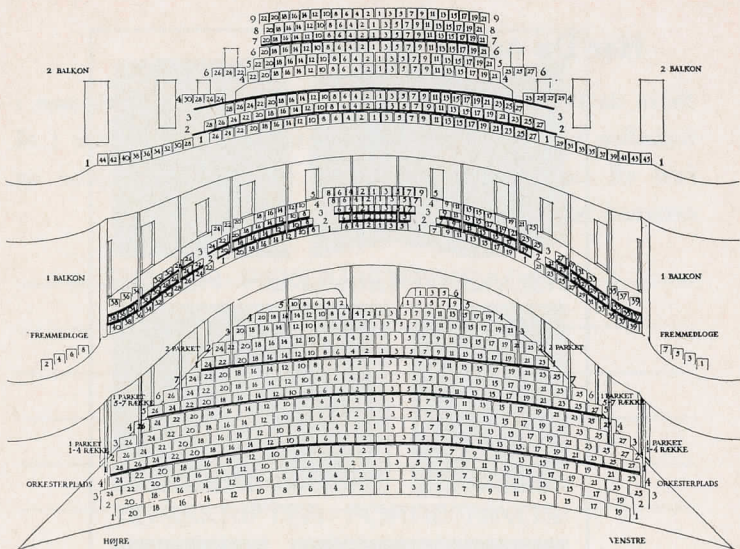

AALBORG TEATER indleder den ny sæson ved at genoptage *Hamlet* med Lars Passgård i titelrollen i Kasper Rostrups instruktion. Senere bliver der premiere på den amerikanske musical *Cabaret*, iscenesat af Flemming Skov. Ole Ishøy spiller rollen som konferencieren, Lisbet Dahl bliver natklubsangerinden, Sally Bowles, Harald Hejst grønthandleren og Karen Lykkehus pensionatsværtinden.

SVALEGANGENS første forestilling bliver *Alting og et Posthus*, – en komedie af Leif Petersen. De medvirkende er Birthe Backhausen, Ann-Mari Max Hansen, Ole Ernst og Folmer Rubæk. Palle Petersen laver dekoration, og for iscenesættelsen står Asger Bonfils.

I begyndelsen af november følger Stanley Eveling's *Kom og bliv dræbt*, et engelsk debatstykke om abortproblemet. Her spilles rollerne af Lotte Hermann, Ann-Mari Max Hansen, Stig Hoffmeyer og Ole Ernst i Henrik Bering Liisbergs instruktion.

	Ord. pris		pris Ord.
2. balkon, 7.-9. rk.	6,00	1 balkon, 2. rk.	20,00
2. balkon, 4.-6. rk.	9,00	1 balkon, 1 rk.	24,00
2. balkon, 2.-3. rk.	11,00	2. parket, 1.-6. rk.	14,00
2. balkon, 1 rk.	15,00	1 parket, 5.-7 rk.	19,00
1 balkon, fremmedloge	26,00	1 parket, 1.-4. rk.	21,00
1 balkon, 3. rk., siderne	10,00	Orkesterplads, 1.-4. rk.	24,00
1 balkon, 3.-5. rk., midtfor	18,00		

Studioscenen, enhedspris kr. 14,00

BILLETSALG

Store scene: Billetter kan købes og forudbestilles 6 dage frem fra kl. 11-18 i Scalas forhal, telf. (06) 12 26 22. – Efter kl. 18 kun salg til forestillingsdagen i billetkontoret i **teatrets forhal**.

Studioscenen: Billetter kan købes og forudbestilles 6 dage frem fra kl. 15-18 i Scalas forhal, telf. (06) 12 26 26. – Efter kl. 18 kun salg til forestillingsdagen ved billetskranken ved **Vagtmesterindgangen, Skolegade 4**.

Ved telefonbestilling betales et noteringsgebyr på 20 øre pr. billet. Billetpriserne er incl. moms og garderobe. Ved gæstespil og særforestillinger kan billetpriserne forhøjes.

Programmets forside:

Illustration til kgl. bygningsinspektør, arkitekt Hack Kampmanns originalprojekt, 1898.